

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтва

Затверджено
Факультет культури і мистецтв
Львівського національного університету імені Івана Франка
Дека́н факультету _____ доц. Мирослава ЦИГАНИК
(протокол ВВ факультету № 2 від 20 лютого 2025 року)

На засіданні кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Завідувач кафедри музикознавства та хорового мистецтва

_____ доц. Тарас ДУБРОВНИЙ
(протокол кафедри №4 від 3 лютого 2025 року)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Нейроарт: музично-художній синтез»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
вибіркова дисципліна з циклу загальної підготовки

II курс 4 семестр

для студентів денної форми навчання

Львів 2025 р.

Назва курсу	«Нейроарт: музично-художній синтез»
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра музикознавства та хорового мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	
Викладачі курсу	Сиротинська Наталія Ігорівна, доктор мистецтвознавства, професор кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	nsyrotynska@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	он-лайн консультації. https://us02web.zoom.us/j/6324739309?pwd=WDE1Y3NxZXc0QjVBSdg5MDZMK204QT09
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/nevroart-muzychno-khudozhniy-syntezy
Інформація про курс	Курс «Нейроарт: музично-художній синтез» узагальнює знання студентів з культурології, психології, музично-теоретичних, образотворчих та історичних дисциплін. Вивчає форми пов'язаності творчих процесів з еволюцією мозкової діяльності та її підсвідомим впливом на естетичні вподобання. Велика увага приділяється аналізу музичного й малярського спадку різних епох та його впливу на людську психіку. Програма передбачає лекційний виклад теоретичного матеріалу, практичні і семінарські заняття, самостійне вивчення ряду тем.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Нейроарт: музично-художній синтез» є вибірковою дисципліною циклу загальної підготовки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Мета: осмислення пов'язаності творчих процесів з еволюцією мозкової діяльності та її підсвідомим впливом на естетичні вподобання. Навчитися аналізувати музику і малярство різних епох, виявляти спільні стилістичні ознаки. Окремо вивчається первісний період та його вплив на естетичні уподобання людини. Забезпечити розуміння мистецтва як індивідуальної форми самовираження. Цілі: 1. Осмислити градації естетичних принципів в соціокультурному контексті різних епох. 2. Розглянути особливості первісного мислення та його вплив на розвиток мистецтва. 3. Простежити історію виникнення понять нейроестетики та нейроарту. 4. Вплив нейронних моделей функціонування мозку на мистецтво. 5. Виявити аналогії музичних жанрів і зразків живопису. 6. Розглянути проблематику дослідження функціонування мозку людини і музично-мистецьких форм.

**Література
для вивчення
дисципліни**

Основна література:

1. Еліаде М. Священне і мирське. Міфи, сновидіння і містерії / пер. Г. Кьорян, В. Сахна. Київ, 2001. 592 с.
2. Кемпбелл Дж. Герой із тисячею обличь. Київ, 2020. 342 с.
3. Юнг К. Архетипи і колективне несвідоме. Львів: Астролябія, 2018.
4. Гоулман Д. Емоційний інтелект / пер. С.-Л. Гумецька. Харків, 2018. 512 с.
5. Кайку М. Майбутнє розуму. Наукові спроби досягнути, вдосконалити і підсилити інтелект / пер. з англ. А. Кам'янець. Львів, 2017. 408 с.
6. Леві-Строс К. Структурна антропологія / пер. з французької Зоя Борисюк. Київ: «Основи», 1997. 387 с.
7. Леві-Строс К. Первісне мислення. Київ, 2000. 324 с.
8. Павлишин С. Музика ХХ століття. Львів, 2005. 232 с.
9. Сиротинська Н., Карпов В. Neuroart: Мистецтво пізнання людини. Монографія. Київ, 2019. 106 р.
10. Харарі Ю. Homo Deus. Людина божественна. За лаштунками майбутнього / пер. А. Дем'янчук. Київ, 2018. 512 с.
11. Харарі Ю. Людина розумна. Історія людства від минулого до майбутнього / пер. Я. Лебеденко. Харків, 2018. 544 с.
12. Тукова І. Розвиток музичного мистецтва ХХ століття у співвідношенні з неklasичною науковою парадигмою. *Мистецтвознавчі записки*. Київ, 2013. Вип. 24. С. 241–248.

Додаткова література:

13. Antti-Ville Kärjä. Diegetic music in Star Wars: the case of the Max Rebo. John Richardson and Stan Hawkins (eds.) *Essays on Sound and Vision*. Helsinki University Press, 2007. 299-324 p.
14. Grandchamp R., Delorme A. *The Brainarium: An Interactive Immersive Tool for Brain Education, Art, and Neurotherapy*. Computational Intelligence and Neuroscience, 2016. P. 1-12.
15. Grandchamp R., Delorme A. *The Brainarium: An Interactive Immersive Tool for Brain Education, Art, and Neurotherapy*. Hindawi Publishing Corporation Computational Intelligence and Neuroscience Volume 2016. 12 p.
16. Bremer J. Neuroestetyka: czy przyszłość estetyki leży w neuronauce? *Estetyka i Krytyka*. Kraków, 2013. No 1/ 28. P. 9–28.
17. Eco U. *The Aesthetics of Chaosmos: The Middle Ages of Joys*. Harvard University Press, 1989. 96 p.
18. Freedberg D., Gallese V. Motion, emotion and empathy in esthetic experience. *Trends in Cognitive Science*. No 11, 2007. P. 197–202.
19. Graves C. Levels of Existence: An Open System Theory of Values. *Journal of Humanistic Psychology*. Fall, 1970. Vol. 10. P. 131–155.
20. Herskovits M. *Cultural Anthropology*. Knopf, 1955. 569 p.
21. Syrotynska N., Karpov V. Medieval and contemporaneity world-visual and art parallels. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва*. Київ, 2018. № 2. С. 177–183.

	<p>22. Syrotynska N., Karpov V. Neuroart in the context of creativity. <i>Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва</i>. Київ, 2018. No 1. С. 110–115.</p> <p>23. Kluckhohn C. Culture and Behavior. New-York, 1962. 402 p.</p> <p>24. Kędziora Ł. Kognitywna historia sztuki – przyczynek do dyskusji. <i>Nauki humanistyczne i społeczne</i>. Toruń. T. 3. Cz. 3. S. 72–76.</p> <p>25. Kędziora Ł. Neurologiczna teoria doświadczenia estetycznego V. S. Ramachandrana i W. Hirsteina w kontekście teorii centrum R. Arnheima. <i>Nauki humanistyczne i społeczne</i>. Toruń, 2016. T. 1. Cz. 3. S. 63–71.</p> <p>26. Kędziora Ł. Niezauważona i rewolucyjna neurohistoria sztuki. <i>Acta Universitatis Nicolai Copernici</i>. Toruń, 2014. S. 223–252.</p> <p>27. Krois M. Experiencing Emotion in Depictions. Bern, 2010. 260 p.</p> <p>28. Mallgrave H. The Architect's Brain: Neuroscience, Creatiity, and Architectur. Wilet-Blackwell, 2011. 268 p.</p> <p>29. Onians J. European Art: A Neuroarthistory. Yale, 2016. 320 p.</p>
Тривалість курсу	90 годин
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення даного курсу студент буде знати: основні етапи розвитку та закономірності розвитку музики до комп'ютерних ігор; особливості музичних стилів і напрямків, використаних в іграх; творчість провідних композиторів, які писали музику до комп'ютерних ігор; жанри та окремі музичні твори; теоретичні питання.</p> <p>Вміти: мислити, висловлювати творчу думку; характеризувати музику і жанри гри; самостійно проробити теми курсу за рекомендованою літературою (реферати, доповіді, презентації); застосовувати одержані знання при вирішенні професійних завдань.</p>
Ключові слова	Імерсивність, сетінг, дизайн, музичний стиль, музичний напрямок, геймплей, композитор, комп'ютерна гра.
Формат курсу	Очний
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Естетичний контекст музики і малярства. 2. Мистецтво як відображення неврологічних процесів. 3. Культура і мистецтво як символічні системи різних епох. 4. Особливості первісного мистецтва: ейдетика палеоліту. 5. Піктографія і зародження символічного мислення. 6. «Неолітична» революція і зародження перших музично-мистецьких форм. 7. Дев'ять законів нейроестетики. 8. Вплив нейронних моделей функціонування мозку на мистецтво. 9. Музично-мистецькі термінологічні паралелі: форма, композиція, колір/тембр, штрих. 10. Технологічний поступ і мистецький пошук на зламі ХІХ-ХХ століть.

	<p>11. Уява в мистецтві: подразники і стимули суспільних викликів.</p> <p>12. Метавсесвіт естетичної свідомості.</p> <p>Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії мистецтва, музики, культурознавства, естетики.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції з використанням різноманітного ілюстративного матеріалу (відео-кліпи, аудіо-записи); використання технічних засобів навчання; тренінг спілкування; проведення творчого діалогу як основної форми активізації мислення; демонстрація музичних і мистецьких фрагментів; прослуховування та аналіз зразків музичних композицій і мистецьких репродукцій; порівняльний аналіз творів мистецтва і музики в формі презентації; рецензування кожної відповіді.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загальнонавчаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет. Методичне забезпечення навчальної дисципліни охоплює збірки статей, посібники, зазначені у списку літератури, технічні засоби навчання (комп'ютер), ілюстративні матеріали.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною рейтинговою шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточне оцінювання, що передбачає практичні заняття – максимальна кількість 50 балів, • самостійна робота – максимальна кількість 25 балів, • індивідуальна робота – максимальна кількість 25 балів. <p>Підсумкова кількість балів визначається результатами поточного оцінювання і становить максимальну кількість 100 балів.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів робіт (презентація, реферати, доповіді). Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також і іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній та індивідуальній роботі.</p>

	<p>При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Лекційний курс

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля, теми
ЗМ I	<p>Змістовий модуль I. Естетика в контексті еволюційних процесів людства. Тема 1. Визначення естетики та її форм. Тема 2. Музика і малярство як комунікаційний інструмент культурного простору. Тема 3. Культура як символічна система. Тема 4. Біологічні кореляти творчих процесів.</p>
ЗМ II	<p>Змістовий модуль II. Три етапи кам'яної доби – палеоліт, мезоліт і неоліт. Тема 5. Емоція як первісний мистецький інструмент. Тема 6. Ейдетичний натуралізм палеологічних зображень. Тема 7. Піктографія і первісні символічні системи. Тема 8. Психофізіологічні механізми створення первісних зображень.</p>
ЗМ III	<p>Змістовий модуль III. Стилістичні паралелі музики й малярства від Середньовіччя до XX століття. Тема 9. Музично-мистецькі паралелі Середньовіччя і сучасності. Тема 10. Мистецькі пріоритети Відродження, Бароко і Класицизму. Тема 11. Музично-мистецькі термінологічні паралелі: форма, композиція, колір/тембр, штрих.</p>
ЗМ IV	<p>Змістовий модуль IV. Мозок та універсальні компоненти краси в мистецтві. Тема 12. Локалізація і стимуляція нейронних процесів</p>

	<p>Тема 13. Вільяну Рамачандран і 9 законів нейроестетики.</p> <p>Тема 14. Нова парадигма культури початку ХХ століття.</p> <p>Тема 15. Уява як мистецький засіб детермінації світу.</p>
--	--

Практичні заняття

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля, теми
ЗМ I	<p>Змістовий модуль I.</p> <p>Мистецтво як емоційний досвід людства.</p> <p>Тема 1. Вплив художнього досвіду на пластичність особистості.</p> <p>Тема 2. Суспільні цінності і мистецькі пріоритети різних епох.</p> <p>Тема 3. Емоційний інтелект.</p>
ЗМ II	<p>Змістовий модуль II.</p> <p>Особливості культури первісних людей.</p> <p>Тема 4. Первісне мислення і зародження символічних систем.</p> <p>Тема 5. Культурна антропологія.</p>
ЗМ III	<p>Змістовий модуль III.</p> <p>Музика і малярство в наукових дослідженнях.</p> <p>Тема 6. Мистецька інтроверсія у творчості композиторів.</p> <p>Тема 7. Нейроестетика в дослідженнях ХХІ століття.</p>
ЗМ IV	<p>Змістовий модуль IV.</p> <p>Структури мозку та сприйняття краси.</p> <p>Тема 8. Вплив споглядання і творення мистецтва на розвиток мислення.</p> <p>Тема 9. Мистецтво як форма суб'єктивної реакції на світ.</p>